

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sacros. Concilii Tridentini Canones Et Decreta

Gallemart, Jean

Coloniæ Agrippinæ, 1621

Decretvm De Reformatione.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39157

REMISSIONES.

CANON I.

Vide Doctores citatos supra cap. 1. & P. Vasquez in 3. p. D. Thomae, tom. 2. disp. 135. num. 4.

CANON II. Vide Sayr. de Sacram. in genere, lib. 5. cap. 1. q. vnic. art. 2. ver. De Sacramento Extreme Vnctionis. Perr. Ledesm. in sum. 1. p. tract. de Sacram. Extreme Vnctionis, cap. 1. concl. 1.

CANON FIN. Vide P. Valeri. Regin. in praxi fori pœn. lib. 2. §. 11. 60. & plures Doctores, quos citavi supra, cap. 3.

DECRETVM DE REFORMATIONE.

PROOEMIUM.

Irreprehensibiles sint omnes clerici ad curam animarum constituti: qualiter eos commoneere debebunt Episcopi, vt sanctè ministerium suum impleant secundum præscriptam hic legem.

Cum proprie Episcoporum munus sit, a subditorum Communium vita redarguere; hoc illis præcipue cauendum erit, ne Clerici, præsertim ad animarum curam constituti, criminosi sint, neve in honestam vitam, ipsis conuenientibus, ducant. Nam, si eos prauis & corruptis moribus esse permittant, quo pacto laicos de ipsorum vitis redarguent, qui vno ab eis sermone conuinci possent, quòd Clericos ipsis patiantur esse deteriores? qua etiam libertate laicos corripere poterunt sacerdotes; & cum tacite sibi ipsi respondeant, eadem se admisisse quæ corripiant? Monebunt propterea Episcopi suos Clericos, in quocumque Ordine d fuerint, vt conuersatione, sermone & scientia, commisso sibi Dei populo præeant, memores eius quòd scriptum est: e Sancti estote, quia & ego sanctus sum. Et iuxta Apostoli vocem: f Nemi dent vllam offensionem, vt non vituperetur ministerium eorum, sed in omnibus exhibeant se, sicut ministros

a Sic præfatur sero Conc. 9. Teletanum. Supra Sess. 6 de refor. c. 3. b 1. Cor. 9. c. quid autem, 1. q. 1. c. c. vlt. 25. dist. 2. 202 tantum. 26. dist. c. sicuti 1 h. necesse, 47. dist. c. in sacerdotibus. 61. dist. Leti. 11. 1. l. est. 1. c. c. propofuisti, 1. dist. d Sess. 12. c. 1. c. Isa 2. h 2. Cor. 6. in prin.

L 5 Dei;

Incil. In
declara
ment. in d
1569

Dei; ne illud Prophetae dictum impleatur in eis: *Sacerdotes Dei contaminant sancta, & reprobant legem. Vt autem ipsi Episcopi id liberius exequi, ac quoquam pre-
textu desuper impediri nequeant; eadem sacrosancta o-
cumenica & generalis Tridentina Synodus, praesidentibus in ea eisdem Apostolicae Sedis Legato & Nunciis
hos, qui sequuntur, Canones statuendos & decernendos
duxit.*

CAPUT I.

*Si prohibiti ascendere ad Ordines, ascendant, si suspensi aut
interdicti à proprio Prelato, malè se ges-
serint, puniuntur.*

I *C*um honestius ac tutius sit subiecto, debitam Prepositi-
onis obedientiam impendendo, in inferiori ministerio deservire, quam cum Praepositorum scandalo pro-
duum altiorum appetere dignitatem; ei, cui ascensus ad
sacros Ordines à suo Prelato, ex quacumque causa, etiam
ob occultum crimen quomodolibet, etiam extrajudicialiter,
fuerit interdictus; aut qui à suis Ordinibus, seu gradibus,
vel dignitatibus Ecclesiasticis fuerit suspensus;
3 nulla contra ipsius Praelati voluntatem concessa licentia
se promoveri faciendo, aut ad priores Ordines, gradus,
dignitates, siue honores, restitutio suffragetur.

DECLARATIONES.

I. *Cum honestius ac tutius sit subiecto.* Congregatio Concilii
fuit, per hoc Decretum correctum esse *c. extenore, &c. ad
tempor. ordinat.* Ampliatum ita, ut comprehendat quoque Cleri-
cales, dignitates, & beneficia, quibus annexus sit Ordo, ob-
tes, tam quoad facultatem prohibendi ascensum ad ordines
susceptiendi, in ipsisque potestatem appellandi ademptam esse
fuit, quod arctatus ad ordines suscipiendos, ex hoc Decreto
cidat in penam *ca. licet Can. de Elect. in 6. c. commissis, de Elect.*
dem libr. etiam si adimat appellationem seu recursum.

Congregatio censuit, hoc caput habere locum in suspensionibus
& prohibitionibus, tam temporaneis, quam perpetuis: & tempore
prohibitionem, & suspensionem dici eam, ubi ex delicto occulto
tra judicialiter procedit Episcopus, ad suum beneplacitum, pro-

do, vel suspendendo, quæ demum tempus suæ administrationis non excedunt.

2 *A suo Prælo.*] Sive eius Vicario vel Officiali fuerit suspensus, &c. Congregatio censuit, suspensum à Ministerio altaris vel interdictum ad se promovendum, cõtra voluntatem sui Ordinarij non posse promoveri, neque habilitari.

3 *Nulla contra ipsius Prælati.*] Nec etiam si concedens fuerit Metropolitanus, qui etiam suspensum aut interdictum ab Ordinario, absoluerit non potest.

CAPVT II.

Episcopus ordinans alienum subditum sine Prælati proprij expresso consensu, eumve tonsurare præsumens etiam prætextu familiaritatis continuæ, sit vno anno suspensus: qui autem ordinatus sic fuerit, sit ipso iure suspensus ab executione

ordinum sic susceptorum, quamdiu

Prælato proprio videbitur.

Prælato proprio videbitur.

ET, quoniam nonnulli Episcopi Ecclesiarum, quæ in partibus infidelium consistunt, clero carentes, & populo Christiano, cum ferè vagabundi sint, & permanentem sedem non habeant, non quæ Iesu Christi, a sed alienas oves, in scio proprio Pastore, quærentes, dum per hanc sanctam Synodum se Pontificalia officia in alterius diocesis, nisi de loci Ordinarij expressa licentia, & in personis eidem Ordinario subiectas tantum, exercere prohibitos vident, in legis fraudem, & contemptum, quasi Episcopalem cathedram in loco nullius diocesis sua temeritate eligunt; & quoscumque ad se venientes, etiam si suorum Episcoporum, seu Prælatorum litteras commendaticias non habeant, clericali caractere insignire, & ad factos etiam presbyteratus Ordines promovere præsumunt: quo plerumque fit, ut minus idonei, & rudes, ac ignari, & qui à suo Episcopo tamquam inhabiles, & indigni reiecti fuerunt, ordinati, nec diuina officia peragere, nec Ecclesiastica Sacramenta rectè valeant ministrare: & Nemo Episcoporum qui Titulares vocantur, etiam si in loco nullius diocesis, etiam exempto, aut aliquo monaste-

*à Infra, e 2.
Suprà Sess.
6. c. 1.*

nasterio cuiusvis Ordinis refederint, aut moram traxerint, vigore cuiusvis priuilegij sibi de promouendo quoscumque ad se venientes pro tempore concessit, alterius subditum, etiam prætenu familiaritatis continuæ commensalitatissuæ, absque sui proprii Prælati expresso consensu, aut litteris a dimissoriis ad aliquos sacros, aut minores Ordines, vel primam tonsuram promouere, seu ordinare valeat: *β* contra faciens ab exercitio Pontificalium per annum, taliter verò promotus ab executione Ordinum susceptorum, donec suo Prælati visum fuerit, ipso iure sint suspensi.

2 Sess. 6. c. 5.
 Et Sess. 23. c. 1.
 Conc. Nicæan. c. 17.
 Conc. Aurelianen. 3. c. 15.
 Conc. Maguntien. c. 14.
 c. 1. cum seq.
 de temp. ord.
 in 6. & Sess.
 23. de refor. c.
 3. 8. & 10.

REMISSIONES.

Nemo Episcoporum, qui titulares vocantur, &c. Vide Nauar. Man. cap. 22. nu. 18. §. 3. P. Azori. instit. Moral. p. 2. lib. 3. cap. 3. quæst. 6. col. 379. P. Henricq. in sum. lib. 14. cap. 17. §. 3. in fine lit. d.
β Contra faciens, ab exercitio Pontificalium per annum, &c. Vide Salzed. ad Bernard. in pract. cap. 26. Gloss. Sine licentia sui prælati, ver. Tertius casus est, Tolet. in sum. cap. 89. ver. Tertia, P. Henricq. in sum. lib. 13. de Excommunicat. c. 38. ver. Secundò Episcopus, Val. tom. 2. alleg. 45. num. 18.

CAPVT III.

Episcopus suos Clericos ab alio malè promotos non amittat ad officia celebranda, quàm eos dignos iudicauerit suo præuio examine.

b Sup. 4.
 prox. Et Sess.
 23. de refor.
 cap. 8.

Episcopus quoscumque, b suos clericos, præsertim sacris constitutos, *β* absque suo præcedenti examine & commendatiuis litteris, quacumque auctoritate promotos, licet tanquam habiles ab eo, à quo ordinati sunt probatos, quostamen ad diuina officia celebranda, Ecclesiastica Sacramenta ministranda minùs idoneos, incapaces repererit; à susceptorum Ordinum exercitio tempus, de quo ei videbitur, suspendere, & illis, ne in tali, aut aliquo ordine ministrarent, interdicerè possit.

DECL

DECLARATIONES.

1 *Episcopus quoscunq[ue] suos Clericos.*] Episcopus non potest examinare promotos a suo antecessore, nisi post promotionem aliqua noua causa superuenerit, ut dicitur in *cap. accepimus, de rit. & qual. ord.* Quod si idem Episcopus aliquos minus idoneos ordinauerit, eos suspendere debet.

Suspensus ab eo tamquam non idoneus ad celebrationem missarum, postea habens idoneitatem absoluendus est.

2 *Abique suo precedente examine.*] Congregatio censuit non comprehendi examinatos, & promotos ad Sacros ordines a predecessoribus Episcopis, nisi post promotionem noua causa superuenerit: qua vigente poterit alias examinatos denuo examinare, &c.

REMISSIONES.

¶ Vide Gonzal. ad reg. 8. Cancel. Gloss. 4. num. 101. ubi docet, quod quando agitur de administratione Sacramentorum, vel cura animarum exercenda, tunc presbyter curam animarum exercens, vel Sacramenta ministrans, seu exercere, vel ministrare intendens, potest examinari ab Episcopo successore, licet ab antecessore fuerit approbatus: & si minus idoneus repertus fuerit, excludi debet, si licet rector non sit, & perpetuum titulum non habeat, & si titulum habuerit, potest suspendi, & coadiutor benemeritus illius expensis apponi. & idem Gonzal. d. Gloss. 4. nu. 8. circa promotos adducit sequentem a sacra Cardinalium congregatione responsionem. Episcopus non potest examinare promotos a suo antecessore, nisi post promotionem aliqua noua causa superuenerit, ut in *cap. accepimus, de etate, & qualitate.*

¶ *Abique suo precedenti examine.*] Quid si esset Doctor in aliqua Vniuersitate studij generalis graduatus, an examine indigeat? Vide Gloss. in *cap. de Petro, 47. dist. Cened. ad Decretal. collect. 15. num. 3.* Saa in Aphorismis, verbo, Examen, P. Henriq. in *sum. lib. 10. cap. 18. in princip.* Gonzal. d. Gloss. 4. num. 86. optime decidit praeceptor meus D. Antonius Homen, in Conimbricensi Academia iuris Pontificij primarius in Comment. ad *cap. Cum & plantare, §. In Ecclesiis, verbo, Episcopis representent, v.* Vnde iam colliges, de Priuil. ex quo text. meos de more medio deduxi conclusiones, easq[ue] in magna ipsius Vniuersitatis aula sub tanto patrono publice defendi.

CAPVT

Nullus clericus est exemptus à correctione Episcopi residentis, etiam extra visitationem agentis, tanquam sit deputatus à Sede Apostolica, &c.

^{a Sup. e. 1. & Sess. da re- for. c. 3. c. ir- refragabilis, in prin. de of. ordm.} **O**Mnes à Ecclesiarum Prælati, qui ad corrigendos subditorum excessus diligenter intendere debent, & à quibus nullus Clericus per huius sanctæ Synodi auctoritatem, cuiusvis priuilegijs prætextu, tutus censetur, quomodo nunc iuxta Canonicas sanctiones visitari, puniri, & corrigi possit; si in Ecclesijs suis resederint, quoscumq; sacrosanctos Clericos, qualitercumq; exemptos, qui aliàs suæ iurisdictioni subessent, de eorum excessibus, criminibus, & delictis, quoties, & quando opus fuerit, etiã extra visitationem *i. tanquam ad hoc Apostolicæ Sedis delegati*, corrigendi, & corrigendi *b facultatem* habeant: quibuscumq; exemptis, declarationibus, consuetudinibus, sententijs, iuramentis, concordijs, quæ tantum suos obligent, auctoritate ipsius clericis, ac eorum consanguineis, Capellanis, familiaribus, procuratoribus, & alijs quibuslibet, ipsorum exceptorum contemplatione, & intuitu minimè suffragantibus.

DECLARATIONES.

i. Tanquam ad hoc Apostolicæ Sedis delegati.] Quando Episcopi procedunt ex Concilio, tanquam Apostolicæ Sedis delegati in causis quæ sub eorum Iurisdictione Ordinaria non comprehenduntur, non potest ab ijs, nisi ad Sedem Apostolicam prouocari, neque ob hanc inferioribus Iudicibus vllum sit præiudicium. At quando Iurisdictione delegata cum ordinaria, Episcopus non potest huiusmodi delegatiõnis pretextu declinare Iurisdictionem Metropolitanam, in casibus illis, in quibus ante Concilij ordinationem, Metropolitanus poterat vti eodem iure, eademque potestate.

Vide de hac materia, Sess. 7. cap. 8. & cap. 2. Sess. 24.

REMISSIONES.

Vide Cened. ad Clem. & Extrauag. collect. 14. n. 3. cum sequitur dicit decisionem text. in Ext. Cum Mattheus 3. de hæreticis & commun. minimè corrigi per textum in præsentibus.

CAPVT V.

Conseruatoria non ex inuenta conuentione facienda coram Ordinario in criminalibus & mixtis causis: Conseruatoris & Ordinarij controuersiam super competentia iurisdictionis arbitri electi sedent, & interim in causa non procedatur. Tempus valoris Conseruatoriarum, saluis causis miserabilium personarum, Vniuersitatum, &c.

Insuper, cum nonnulli qui sub pretextu quod super bonis, & rebus, ac iuribus suis diuersæ eis iniuriæ, ac molestiæ inferantur, a certis iudices per litteras Conseruatorias deputari obtinent, qui illos à molestijs, & iniurijs huiusmodi tueantur, ac defendant, & in possessione, seu quasi, bonorum, rerum, ac iurium suorum manuteneant & conseruent; nec super illis eos molestari permittant; eiusmodi litteras in plerisque contra cõcedentis mentem in reprobum sensum detorqueant: iccirco nemini omnino, cuiuscumque dignitatis, & conditionis sit, etiam si Capitulum fuerit, *1. Conseruatoria littera*, cum quibuscumque clausulis, aut decretis, quorumcunque iudicum deputatione, quocumque; etiam alio pretextu, aut colore cõcessæ, suffragentur ad hoc, vt coram suo Episcopo, siue alio Superiore Ordinario, in criminalibus, & mixtis causis accusari, & conueniri, ac contra eum inquiri, & procedi non possit: aut quo minus, si qua iura ei excessione competierint, super illis liberè valeat apud iudicem ordinarium conueniri. *7. In ciuilibus etiam causis*, si ipse actor extiterit, alique ei apud suos Conseruatores iudices in iudicium trahere minime liceat. Quod si in ijs causis, in quibus ipse reus fuerit, contigerit, vt electus ab eo Conseruator ab actore suspectus esse dicatur; aut si qua inter ipsos iudices, Conseruatorem, & Ordinarium, controuersia super competentia iurisdictionis orta fuerit: nequaquam in causa procedatur, donec per arbitros in forma iuris electos, super suspicione, aut iurisdictionis competentia fuerit iudicatum: familiaribus verò, qui huiusmodi litteris Conseruatoris

a c. 1. & c.
de off. de
leg.

incil. In
declara
tione in di
ca. 27

uotoris tueri se solent, nihil illæ profint; præterquã duobus dumtaxat; si tamen illi proprijs eius sumptibus vixerint. Nemo etiam similium litterarum beneficio 2. & ultra quinquennium gaudere possit. Non liceat quoque Conseruatoribus iudicibus vllum habere tribunal erectum. 2. In casibus vero mercedum, & miserabilium personarum, huius sanctæ Synodi super hoc decretum in suo robore permaneat. 3. Vniuersitates generales, ac Collegia doctorum, scholarium, & regularia loca, necnon hospitalia, actum hospitalitatem seruantia, ac Vniuersitatum, Collegiorum locorum, & hospitalium huiusmodi personæ in præsentibus canone minimè comprehensæ, sed exemptę omnino sint, & esse intelligantur.

a supra Sess.
2. cap. 14.

DECLARATIONES.

1. *Conseruatoria literæ.*] Conseruatoria Vniuersitatum vel Regiorum non sunt in hoc Decreto comprehensæ, neque etiam a Concilio abrogatæ per cap. 20. Sess. 24. de Reform. nec per cap. 6. Sess. 25. de Reform.

2. *Vltra quinquennium.*] Literæ Conseruatoriæ, aliæ à Superioribus, sunt omnino sublata, nec eis poterit quisquam se tueri, nisi per quinquennium à die publicationis Concilij computandum.

3. *Vniuersitates autem generales.*] Conseruatoria Vniuersitatum, Collegiorum, Regularium, & similium, non sunt à Concilio sublata, nec ex vlla parte imminuta, non obstante cap. 20. Sess. 24. de Reform. Eo quod causæ graues sint, & plenariam cognitionem requirant. Ita non obstat Bulla Pij Quarti reuocatoria facultatum, quæ Concilio repugnant. Vnde Sanctissimo approbante sententiam Congregationis, Anno 1575. mandatum fuit omnibus Prioribus Regularium notatis in schedula, quod intra mensem in singulis ciuitatibus legitime eligerent suos Conseruatores, coram quibus eueniri possint, & stabiles haberent, sic vt variare non liceat, eosque Ordinarijs significarent: quod si non fecissent, elapso mense scribendum ad Ordinarios, vt coram ipsis conuenire possint.

Congregatio quoque censuit, eos qui facultatem à Sede Apostolica obtinuerunt eligendi sibi Conseruatores, non esse cogendos eligendum aliquem ex ijs, qui in Synodis Prouincialibus aut Diocesanis, designati fuerunt, ex Decreto Concilij, Sess. 25. cap. 10.

REMISSIONES.

Vide Azuued. ad tit. 8. lib. 1. nouæ Recopil. pag. 118. Guiter.

lib. 3. quæst. 9. Fr. Emman. quæst. Regular. tom. 1. q. 65. concordat cap. 1. & cap. fin. de officio deleg. lib. 6. nonnulla practicabilia in materia Conseruatorum adducunt Marcerat. Papiæ, decif. 15. & 16. p. 1. Aloyf. Ricci. in collect. decif. p. 4. collect. 899.

β De speciebus Conseruatorum, vide Glossi. verbo Conseruatores in cap. 1. de Officio deleg. lib. 6. Syluest. verbo Conseruator. num. 1. P. Azori. instit. Moral. p. 2. lib. 5. cap. 34. q. 3. Fr. Ioan. de la Cruz, de statu Relig. lib. 2. cap. 10. de Iudice conseruatore.

γ In civilibus etiam causis, &c.] Vide Fr. Emman. d. q. 65. art. 13. Fr. Ioan. de la Cruz, d. cap. 10. dub. 6. concl. 1.

δ *Vltra quinquennium.*] An duret post quinquennium iurisdictio Conseruatoris quoad negotia iam cœpta? Negat Fr. Emman. quæst. Regular. tom. 1. q. 65. art. num. 9.

ε *In causis vero mercedum, &c.*] Vide Salzed. in pract. cap. 3. in addit. lit. A. Fr. Ioan. de la Cruz, cap. 10. dub. 7. verif. Si obiecias.

CAPVT VI.

Clericorum ac personarum Ecclesiasticarum quantumcumque exemptarum beneficium aut ordinem sacrum habentium reprehenditur neglectus in gestanda decenti sui ordinis veste. Et nisi monitis pereant Episcopi, priuantur suis reditibus, &c.

Q Via α β verò, a et si habitus non facit monachum, oportet tamen Clericos vestes proprio congruentes Ordini semper deferre, vt per decentiam habitus extrinseci morum honestatem intrinsecam ostendant: tanta autem hodie aliquorum inoleuit temeritas, religionisq; contemptus, vt propriam dignitatem, & honorem clericalem parui pendentes; b vestes etiam deferant publicè laicales, pedes in diuersis ponentes, vnum in diuinis, alterum in carnalibus: propterea omnes Ecclesiasticæ personæ, & quantumcumque exemptæ, quæ aut in sacris fuerint, aut dignitates, personatus, officia, aut beneficia qualicumque Ecclesiastica obtinuerint, si, postquam ab Episcopo suo, etiam per edictum publicum, moniti fuerint, honestum habitum clericalem, illorum Ordini, & dignitati congruentem, & iuxta ipsius Episcopi ordinationem, & mandatum non detulerint, per suspensionem ab Ordini-

a r. Mantifcenen. c. 5.

b c. portellū, &c. ex parte, de regul. c. vlt. 41. dist.

c 21. q. 4. per totam. Conc. Mantifcenen. i. cap. 5. Conc. Constantien. Sess. 14. de vi. & hon. cler.

M

nibus

incil. Ind
declara
neat in di
vica

nibus, ac officio, & beneficio, ac fructibus, redditibus, & prouentibus ipsorum beneficiorum, nec non, si semel correpti, de nouo in hoc deliquerint, & etiam per priuationem beneficiorum, & beneficiorum huiusmodi coerceri possint, & debeant: Secundum constitutionem Clementis Quinti, in Concilio Viennensi editam, a qua incipit, Quoniam, innouando, & ampliando.

lib. 3. Clement. de vita & benef. cler. cap. 2.

REMISSIONES.

Vide infra, Sess. 2. c. 1. & Sess. 26. cap. 6. de Reformat. Rot. Lips. enl. decif. 339. p. 2. Rubin. decif. 91. p. 2. Repert. Inquisitor. verbo Habitus; Nau. in commento 4. de Regul. num. 27. P. Henric. in fine lib. 13. cap. 39. §. 3. in fine lit. B. Valer. Regin. in praxi fori poen. lib. 3. tract. 3. num. 10.

De modo tonsuræ, & vestium, quibus Clerici tam in maioribus quam in minoribus Ordinibus uti debent, vide Concil. Brachar. 2. act. 4. cap. 8. Cou. pract. cap. 31. num. 7. vers. 4. Salzed. ad Bernard. pract. cap. 75. Farin. in praxi q. 8. num. 69. Viuald. in Candelabro de reo p. 3. ad finem, Albert. Troit. de perfecto Clerico cap. 38. & 39. de Paz. Conf. 22. num. 5. Jacob. de Grassis in aureis decif. p. 1. lib. 3. num. 3. Zerol. in praxi Epif. p. 1. verbo Clericus, num. 14. Sigismund. Scacci. lib. 1. de Iudic. caular. cap. 11. num. 74. & 87. P. Valer. Reginald. in praxi fori poen. lib. 30. tract. 3. num. 14. & 15. P. Sanch. de Matrim. lib. 7. disp. 46. num. 5. Guid. Pancirol. in thesauro vari. lection. lib. 4. tit. nouissime Fr. Paulin. Bert. Lucens. in praxi criminali Regul. tit. 4. cap. 33. num. 10. cum seqq. Nicol. Gar. de Benefic. p. 7. c. 1. à num. 21. Cened. pract. & Can. quest. lib. 1. quest. 4. num. 30.

Etiam per priuationem beneficiorum, &c.] An hæc pœna incurritur, si ratione paupertatis Clericus habitum proprio Ordini congruentem gestare non valuerit? Negat Aloyf. Ricci. Curiz Archiepiscop. Neapol. decif. 129.

CAPVT VII.

Voluntarius homicida, quantumvis occultus, omni Ordine a beneficio careat: casualis autem, aut vim vi repellens, ab Ordinario loci, aut Metropolitano ex causa cognita causa, ac probatis precibus dispensetur.

¶ *Si not. 21.* **C**um et etiam qui b per industriam occiderit proximum suum, & per insidias, ab altari auelli debet.

1 *qui sua voluntate homicidium perpetraverit, et etiam si crimen id nec ordine iudiciario probatum, nec alia ratione publicum, sed occultum fuerit, nullo tempore ad sacros Ordines promoveri possit, nec illi aliqua Ecclesiastica beneficia, etiam si curam non habeant animatum, conferri liceat; 2 Sed omni Ordine ac y beneficio & officio Ecclesiastico perpetuo careat. 3 Si vero homicidium non ex proposito, 4 sed casu, et vel vim vi repellendo, ut quis se à morte defenderet, fuisse commissum b narretur; quàm ob causam etiam ad sacrorum Ordinum, & altaris ministerium, & beneficia quæcumque ac dignitates, iure quodammodo dispensatio debeat, committatur? n loci Ordinario, aut ex causa Metropolitanò, seu viciniori Episcopo; 3 qui non nisi causa cognita, & probatis precibus, ac narratis, nec aliter, dispensare possit.*

a s. inquisit. de cons. cr. cum non ab homine, de iud.

b c. fudeat, so. disp. & c. significasti, in c. de hom.

DECLARATIONES.

1 *Qui sua voluntate.*] Mandans homicidium committi in personam cuius, si committatur in personam alterius, an dicatur incurrisse irregularitatem, ad eò ut super ea nec dispensari debeat iuxta hoc Decretum, nec Episcopus possit, ex c. 6. Sess. 24. quamvis homicidium sit occultum? Congregatio Concilij censuit, non incidisse in irregularitatem, quæ contrahitur ex homicidio voluntario, ita responsum fuit anno 1587. à Cardinali Caraffa, Hieracensi Episcopo; vide infra aliam declarationem huius cap.

2 *Sed omni Ordine ac beneficio.*] Hoc Decretum, quod loquitur de incapacitate beneficiorum, in qua sunt homicidæ, non extenditur ad pensiones.

3 *Si vero homicidium non ex proposito.*] Eum qui omni diligentia (prove potuerat) adhibita, dum operam rei licite daret, solo calu fortuito homicidium commisit, irregularitatem non incurrisse, ad eò ut Ordines suscipere, & beneficia obtinere absq; dispensatione valeat, stante hoc decreto, Congregatio censuit, & habetur expressè cap. dilectus, cap. ex literis, & cap. quidam, decretalium l. 1. tit. 12. Et fuit resolutum sub die 1. Septemb. 1588. quòd Concilium loquatur de eo, qui fuisset in aliqua culpa, & id eò indigeret dispensatione.

4 *Sed casu.*] Quererebatur, An is qui mandavit aliquem baculo verberari, eo expresso, ne occideretur, si Mandatarius armis percussisset, & occiderit, intelligatur incidisse in hoc Decretum Concilij, ad eò ut omni Ordine, atque beneficio, & officio Ecclesiastico absque spe dispensationis perpetuò carere debeat? Congregatio censuit

M 2 nega-

Concilij Tridentini
declaratio
incidit in dispensationem

negatiuè, & hanc opinionem confirmat. Nauar. in Nauuali. Can. 2. nu. 240. Concilium enim requirit homicidium per industriam, per insidias, & ex proposito.

REMISSIONES.

Vide Nauar. in Man. c. 27. nu. 239. & seq. & nu. 250. Rebuffus dispensat. tit. de corpore vitiatu, ad fin. Fr. Emman. in sum. 1. cap. 179. pag. 439. Nauar. conf. 37. de Temporibus Ordin. P. Henrici in sum. lib. 14. cap. 19. Fr. Ludou. in instruct. conf. p. cap. 93. Salzed. ad Bernard. cap. 94. Nicol. Garc. de Beneficijs p. ca. 11. per rotum P. Valer. Reginald. in praxi fori pœnitenti. li. 30. tit. num. 154.

¶ Sed omni Ordine.] Etiam minori intelligit Cou. in Clem. Si factus, p. 2. §. 3. n. 5. in fin. P. Henrici in sum. li. 14. c. 19. §. 1. lit. D.

¶ Beneficio.] Quod Episcopus dispensare non possit in irregularitatibus prouenientibus ex homicidio voluntario occulto, aut manifesto, neque ad Ordines minores, nec ad simplex beneficium obtinendum, tenent Nauar. d. cap. 27. num. 194. vers. Septimò, & num. 240. vers. Quartò, & Conf. 17. de Homicid. num. 2. Gregor. de Valent. tom. 4. disp. 7. p. 19. puncto 3. §. 5. Petr. de Arag. in 2. 2. q. 64. art. 1. in fine, Tolet. in sum. lib. 1. cap. 31. Sayr. de Censuris lib. 6. c. 7. nu. 4. & 15. P. Henrici d. c. 19. §. 1. lit. D. & lib. 13. c. 57. §. 1. vbi videtur contrarium sentire.

¶ Si verò homicidium non ex proposito, sed casu, &c.] Quod in irregularitatibus prouenientibus ex homicidio casuali publico, & voluntario, indirectè possit Episcopus dispensare ad Ordines minores, & beneficium simplex obtinendum, ad sacros verò Ordines dispensat, si homicidium casuale sit occultum, affirmant P. Henrici in sum. lib. 14. cap. 19. §. 22. lit. X. Nauar. in Man. cap. 27. num. 240. vers. Quando P. Egid. de Sacram. tom. 2. disp. 18. num. 111. vers. P. Octo Zerol. in praxi Episcop. p. 12. verbo Dispensatio, vers. Tertio, vbi resoluit, Episcopum posse dispensare, vt presbyter homicida voluntarius, qui antea habebat beneficium curatum, illud possit retinere in futurum; & similiter cum Canonico homicida, vt possit interesse choro, & gaudere fructibus Canonatus, vide semper Sayr. de Censuris d. c. 9. n. 20. & 21.

¶ Vel vim vi repellendo.] Vide P. Paul. Comitoli. respons. Moral. lib. 6. quæst. 74. num. 3. Sayr. d. cap. 7. num. 22. vbi resoluit, Concilium in presenti non loqui de illo homicida, qui occidit ob inuincibilem necessitatem defendendi vitam, quia talis nullatenus est irregularis, ex Clem. Si furiosus, de homicid. iunctis resolutis per Aloyf. Ricci in Collectan. decis. p. 4. Collect. 930. sed de eo, qui eget dispensatione, & per consequens de eo, qui in se defendendo excessit moderamen

ramen inculpate tutelæ; talis enim fit irregularis, quamvis non ea irregularitate, quæ est indispensabilis nisi à Papa, sed illa, quæ ab Episcopo dispensari potest, Sayr. decis. 9. de homicid. Aloyf. Ricci. d. collect. 930. in fine. Vide Nauarr. in Man. cap. 27. num. 239. vers. Secundo, & Conf. 36. in nouis, alias in antiq. conf. 8. sub tit. de homicid. P. Henric. lib. 14. cap. 10. §. 2. & cap. 19. §. 3. Bannes in 2. 2. D. Thom. quæst. 64. art. 8. vers. Ad secundum, Fr. Emman. in sum. tom. 1. c. 173. num. 1. Veg. p. 2. cap. 15. casu 23. vers. Nota. Petr. Nauar. lib. 2. de Restitut. cap. 3. num. 367. optimè de intellectu huius text. P. Valer. Regin. in praxiori pœn. li. 30. tract. 2. num. 112. late Cened. pract. lib. 1. quæst. 24. num. 13. cum seqq. P. Egid. de Sacrament. tom. 2. disp. 18. a nu. 73. bene Petr. Ledesm. in sum. p. 2. tract. 8. de iust. commut. cap. 18. concl. 14. diff. 1.

¶ *Loco Ordinario*] Capitulo Sede vacante idem concedi docet Beia casuum conscientiar. p. 4. casu 37. vers. Tandem nullus.

* An etiam superiori, vel Prælato Religiosorum, qui dispensare possunt cum subditis suis Regularibus in homicidio casuali virtute suorum priuilegiorum? Affirmant Petr. de Arag. 2. 2. quæst. 64. art. 8. in fine, vbi Mich. Salon. Viual. in Candelab. tract. de Irregul. nu. 329. P. Henric. li. 14. c. 9. §. 3. lit. A. Beia vbi supra, Sayr. d. c. 7. n. 24. Fr. Emm. qu. Regul. tom. 1. qu. 61. art. 9.

¶ *Qui non nisi, &c.*] Vide P. Sanch. de Matrim. lib. 3. disput. 8. num. 3.

CAPVT VIII.

Episcopus ex priuilegio potens punire subditos alienos, non punit Clericos alienos reos criminum etiam atrocium, nisi ex proprijs clericorum Episcopi aut personæ ab eo deputandæ interuentu.

PRæterea, quia nonnulli, quorum etiam aliqui veri sunt Pastores, ac proprias oues habent, alienis etiam ouibus præesse quærunt, & ita alienis subditis quandoque intendunt, vt suorum curam negligant: quicumque etiam Episcopali præditus dignitate, qui alienos subditos puniendi priuilegium habuerit, contra Clericos sibi non subditos, præsertim in sacris constitutos, quorumcunque etiam atrocium criminum reos, nisi cum proprijs ipsorum clericorum Episcopi, si apud Ecclesiam suam

a sup. ca. 2. & sess. c. ult.

b Conc. Agunt. sub Arnulpho Imperat. c. 14. & 15.

M 3

rele-

incil. Trid
declara
ment. in d
1563

182 *Concil. Trid. cum Declarat. & Remiss.*
relederit, aut personæ ab ipso Episcopo deputandæ inter-
uentu, nequaquam procedere debeat: aliis processus, &
inde secuta quæcumque viribus omnino careant.

REMISSIONES.

α Vide Thom. Valasc. tom. 1. allegat. iuris allegat. 45. nu. 20.

CAPVT IX.

*Beneficia vnus diœcesis, nullo pretextu vniantur beneficijs
alterius diœcesis.*

a. A Dionys.
Pap. vide c.
Constantino,
c. primi, c.
Ecclesiæ, 13.
q. 1. c. Pasto-
ralis, de hu-
iusmodi
quæ sunt a
præl. & inf.
Sess. 24. de
reformat. c. 13. in
fin. & c. 17.

b. Sup. Sess. 7.
c. 6. & 7. &
inf. Sess. 24.
de reformat. c. 13.
& 15.

ET, α quia a iure optimo distinctæ fuerunt diœceses &
parochiæ, ac unicuique gregi proprij attributi Pasto-
res, & inferiorum Ecclesiarum Rectores, qui, suarum
quisque ouium, curam habeant, vt ordo Ecclesiasticus non
confundatur, aut vna & eadem Ecclesia duarum quo-
dam modo diœcesum fiat, non sine graui eorum incom-
modo, qui illi subditi fuerint: β beneficia vnus diœcesis, et
iam si parochiales Ecclesiæ, Vicariæ perpetuæ, aut limpi-
cia beneficia, seu præstimonialia, aut præstimonialia po-
tiones fuerint, etiam ratione augendi cultum diuini
aut numerum beneficiatorum, aut alia quæcumque de cau-
sa alterius diœcesis beneficio, aut monasterio, seu Colle-
gio, vel loco etiam pio perpetuò non vniantur: decretum
huius sanctæ Synodi super huiusmodi vnionibus in
declarando.

DECLARATIONES.

¶ *Beneficia vnus Diœcesis.* Beneficia vnus Diœcesis, alterius Diœ-
cesis non debent beneficijs vniri.

REMISSIONES.

α Vide P. Valer. Regio. in praxi fori pœnitent. lib. 30. tract. 1.
mer. 302.

β *Beneficia vnus diœcesis etiam si parochiales Ecclesiæ, Vicariæ
seu præstimonialia.* An præstimonialia nominentur beneficia? Affirmati-
ue.

DECLARATIONES.

1. *Religiosis tantum illius Ordinis.*] An præter Papam Ordinarij collatores possint Regularia beneficia in titulum Regularibus professis prouideri consueti, conferre etiam sæcularibus qui illius habitum omnino suscipere, & professionem emittere teneantur, ex hoc cap. Sacra Congregatio die 12. Decembris, 1585. censuit, posse etiam Ordinarios collatores portiones Monachales, & Canonicales, & similia simplicia beneficia Regularibus prouideri consueti conferre etiam modo eius Ordinis professis, sed etiam sæcularibus, qui habitum suscipere, & professionem emittere omnino teneantur: Abbatias, & beneficia administrationem habentia, non nisi professis, iuxta Canones per Ordinarios inferiores conferri posse. Item censuit, in prouisionibus beneficiorum, quas Ordinarij inferiores faciunt, professis, non esse apponendum decretum (*ex nunc prout extant postquam*) in solis prouisionibus Apostolicis apponi consuetum, sed prouisiones faciendas esse purè, & simpliciter ad formam Concilii in hoc capite, vt qui habitum omnino suscipere & professionem emittere teneantur.

Regulares sunt incapaces beneficij simplicis, etiamsi esset Curatus Regularis, non autem beneficij curati, iuxta dispositionem cap. *Quod Dei timorem, de Stat. Monach.* licet non hodie, cum oblatum Concilium Lateranense, ad concordata. Vide not. c. 18. Sess. 24.

REMISSIONES.

Vide Rebuff. resp. 113. & de Nomin. q. 15. num. 25. Selu. de benef. p. 3. q. 11. num. 130. Nauar. Conf. 9. de præbend. Flamin. de Relegationi. lib. 4. q. 5. nu. 2. Fr. Emman. q. Regul. tom. 1. q. 34. art. 3. Zeno. in praxi Episcop. p. 2. verbo Beneficia, nu. 5. pag. 35. P. Azori. inl. Mus. p. 2. lib. 6. cap. 4. col. 673. Gonzal. ad reg. 8. Cancel. Gloss. 8. a primis. Nicol. Garc. de Benefic. p. 7. c. 10. Aloyf. Ricci. in collect. decil. p. 4. collect. 763.

§. *Regularibus professis.* Beneficia Regularia non posse conferri prout dicitur, sed expressè professis, resoluit Nicol. Garc. d. cap. 10. num. 4.

2. *Religiosis tantum illius Ordinis.*] An in defectu Regularium possint beneficia Regularia Clericis sæcularibus conferri? Affirmat Gonzal. d. Gloss. 8. num. 43. Garc. d. c. 10. nu. 16.

3. *Vel is, qui habitum omnino suscipere, &c.*] Vide Gonzal. d. Gloss. 8. num. 77. & 78. dicit si sacram Cardinalium congregationem tenuerit: An præter Papam Ordinarij collatores possint Regularia beneficia in titulum Regularibus professis prouideri consueti, conferre etiam sæcularibus, qui illius Ordinis habitum omnino suscipere, & professionem emittere teneantur? Sacra congregatio die 12. Decembris.

Decembris 1585. censuit, posse etiam Ordinarios collatores portiones monachales, & canonicas prouideri consuetas, conferre, ne dum eius ordinis professis, sed etiam secularibus, qui habitum suscipere, & professionem emittere omnino teneantur. Abbacias tamen & beneficia administrationem habentia non nisi professis iuxta Canones per ordinarios inferiores conferri posse.

CAPVT XI.

Nulli admittantur ad professionem, nisi vt in Ordine ad quem transferuntur, sub obedientia maneat, & beneficiorum secularium, etiam curatorum incapax existat.

Quia vero Regulares, a 1 de vno ad alium Ordinem translati, facile a suo Superiore licentiam standi extra monasterium obtinere solent, ex quo vagandi, & apostatandi occasio tribuitur: nemo cuiuscumque ordinis Prælatus, vel Superior vigore cuiusvis facultatis aliquem ad habitum, & professionem admittere possit, nisi vt in Ordine ipso, ad quem transfertur, sub sui Superioris obedientia in claustro 2 perpetuo maneat: ac taliter translatus, etiam si Canonorum Regularium fuerit, 3 y ad beneficia secularia, etiam curata, omnino incapax existat.

a. Addit. ad c. 27. Conc. Agathens.

Concil. Trid.
declara.
neat in b.
et c.

DECLARATIONES.

1 De vno ad alium ordinem translatis. Omnes cuiuscumque Religionis legitime translatis ad Carthusianos, possunt in eadem Carthusiensi religione in claustro Priores, & extra claustrum Procuratores esse.

Contra Regulares vagantes, de vno in alium Ordinem translatis, agit Episcopus ex hoc decreto, vt ex Bulla Pij V. de translatis.

2 Perpetuo. Potest tamen superior dare licentiam translato, ad modicum tempus standi extra Monasteria causa prædicationis, vel audiendi confessiones.

3 Beneficia secularia. Congregatio Concilij censuit, milites regulares militie Sancti Iacobi de Sparha aliosque huiusmodi non emittentes omnia tria vota substantialia religionis, non esse incapaces beneficiorum secularium, siue simplicium, siue curatorum, nec etiam pensionum.

REMISSIONES.

Vide P. Azor. inst. Moral. p. 1. lib. 12. c. 14. q. 12. vers. in Concilio. ^β *Obedientia.* Vide Nauar. Comment. 4. de Regularib. nu. 11. & 12. & 38. cum seqq. Fr. Emman. quæst. Regular. tom. 3. q. 53. art. 4. ^γ *Ad beneficia secularia etiam curata omnino incapax existat.* Vide Nauar. conf. 9. n. 1. de præb. Rebu. in praxi tit. de dispensat. cum Regularib. nu. 2. Prosper de Augustino in addit. ad Quarant. in summa Bullarij, verbo, Canonicus Regularis pag. 129. vbi dicit, quod hoc nulli Regulares, etiam si sint Canonici, habere possunt sine dispensatione Canonica beneficia curata, nec in perpetuum, nec ad tempus. Verall. decis. 223. Ioann. Aloy. Ricci. in collect. decis. p. 4. collect. 104. P. Valeri. Reginald. in praxi fori pœnit. lib. 30. tract. 3. nu. 138. & in praxi obseruari testatur Gonzal. ad Reg. 8. Cancell. gl. 7. nu. 53. vbi refert in hæc verba sacram Cardinalium congregationem censuræ. D. N. Greg. XIII. noluit licere Canonicis Regularibus congreg. lateran. etiam de licentia sui Generalis, absque permisso Summi Pontificis, assumere curam animarum, etiam ad tempus, multoq. minus beneficium curatum ad tempus: quam decisionem adde. ad c. Quod Dei timorem, de statu monach. Vide P. Azor. instit. Moral. 6. c. 4. q. 22. & 23.

CAPVT XII.

Solus competenter ex suis dotans, aut de nouo capellam fundat, ius patronatus obtineat.

^a Sess. 25. c. 9.

Nemo, et etiam cuiusuis a dignitatis ecclesiasticae, secularis, quacumque ratione, nisi ecclesiam, beneficium, aut ^β capellam de nouo fundauerit, & consecraverit; seu iam erectam, quæ tamen sine sufficienti fuerit, de suis proprijs, & patrimonialibus bonis competenter dotauerit; ^b ius patronatus impetrare, aut obtinere non potest, aut debeat. In casu autem fundationis, aut dotationis huiusmodi institutio Episcopo, & non alteri inferiori seruetur.

^b c. p. a mor. in, cum sequ. 16. q. 7. c. nobis, de iur. patro. & insti. sess. ult. c. 9. in princ.

DECLARATIONES.

¹ *Aut Capellam de nouo fundauerit.* Si fundatio Capellæ his verbis testatoris: quod Capellanus debeat celebrare dimissa

die nocturne, sicut ceteri Capellani faciunt, An Capellanus hic debeat esse presbyter? Congregatio censuit, his verbis positus in fundatione huius Capellæ, nõ inferri necessario, vt Capellanus debeat esse presbyter.

An cap. hoc intelligendum sit de patronalibus beneficijs nouiter vel in futurum erigendis, an de iam creatis & institutis? Congregatio censuit ex his verbis, hoc c. intelligendum esse etiam de iuribus patronatus, erectis ante Concilium legitime: ideo eorum titulos ostendendos Ordinario, & si apparuerit huiusmodi Iura Patronatus recte acrite cõcessa fuisse, nec ex illis esse, quæ reuocata sunt à Concilio sess. 25. c. 9. de Reform. & data fuisse. ea lege expressa, vt præsentatio fieret Capitulo seu dignitatibus Cathedralis Ecclesiæ, saluum adhuc manere istud ius præsentationis, ex Decreto Concilij sess. 7. c. 13. & sess. 25. cap. 9. Si verò de non simplicibus beneficijs agatur, Congregatio censuit seruandam esse formam præscriptam sess. 24. c. 18.

2. *In patronatus impetrare aut obtinere possit.* Hoc caput debet intelligi, de iuribus patronatus in futurum acquirendis, & erigendis post Concilium: non autem de acquisitis, si in illis factis ante Concilium, præsentatio ex eorum institutione non Episcopo, sed alteri facienda erat; nihil enim in his in nouatum est. Porro in exemptis Ecclesijs nõ potest reseruari Institutio alteri, quam Episcopo; nisi Rector illius loci fuerit Ordinarius, ordinariaq; fungatur Iurisdictione. Neq; Vicarius Episcopi Sede vacante potest instituere præsentatum a præsentis patronis.

REMISSIONES.

^a Vide P. Azor. inst. Moral. p. 2. lib. 6. c. 19. q. 11. vers. Si queras. ^b Aut capellam de nouo fundauerit, & construxerit. Vide Menoch de Præsumpt. li. 3. q. 90. num. 9.

CAPVT XIII.

Præsentetur beneficiandus ipsi Ordinario, alias institutio sit nulla.

Non liceat præterea a patrono cuiusuis privilegij prætextu aliquem ad beneficia 2 sui iuris patronatus, 3 nisi Episcopo loci ordinario, ad quem prouisio, seu institutio ipsius beneficij, cessante privilegio, iure pertineret, quomodo præsentare: alias præsentatio, ac institutio, forsân secuta, nullæ sint, & esse 4 intelligantur.

a Vide sess. 25 c. 9 illud, & c. relatu, de in. patro. Conc. Magantien tempore Arnulphi c. 4. Concil. Saluziæ ad c. 11.

DECLA-

Concil. Trium
declara
meat in d
1716

DECLARATIONES.

1 *Non liceat*] Intelligendum est hoc Decretum, quoad examen dumtaxat ab Ordinario faciendum de persona presentati, secundum aliud Decretum eiusdem Concilij sess. 7. c. 13. non autem intelligendum, ut censetur ablata institutio, quam idem Concilium voluit saluam esse omnibus Episcopo inferioribus, ad quos pertinet, ut apparet Sess. 25. c. 9. vers. *quod si ad inferiores.*

2 *Sui iuris patronatus.*] Hoc decretum loquitur de acquisitis ante Concilium, nec per hoc cap. tollitur dispositio cap. 13. sess. 7. & cap. 9. sess. 25.

3 *Nisi episcopi loci ordinario.*] An probatio quae facienda est ab Episcopo, (etiam si institutio pertineat ad inferiores, iuxta formam cap. 13. sess. 7. & c. 13. sess. 7.) debeat fieri etiam in beneficijs, quorum institutio pertinet ad Monachos? Congregatio censuit, etiam in istis beneficijs debere fieri.

An dicta approbatio requiratur tantum in beneficijs Iuris patronatus, an etiam in alijs beneficijs? Congregatio censuit, non requiri in beneficijs simplicibus, quorum collatio libera pertinet ad superiores.

4 *Intelligentur.*] Non sunt sublatae fundationes, veluti si fundatio Capellae reliquerit institutionem Capitulo.

An pro beneficijs tantum curatis, an etiam, pro alijs beneficijs quibuscumque fieri debeat examen per Episcopum? Congregatio censuit, in istis beneficijs, siue sint Iuris patronatus, siue liberae institutionis, examen faciendum esse ab Episcopis ordinarijs secundum dispositionem Concil. sess. 24. cap. 18. Item censuit, requiri in quibuslibet alijs beneficijs, ad quae presentatio, vel electio vel ordinatio facienda sit a quibuscumque alijs personis Ecclesiasticis inferioribus Episcopo, pro ut statutum est a Concilio sessione 7. cap. 13. & Sessione 25. c. 9.

Vbi ex consuetudine institutio beneficiorum ad Archidiaconum spectat, velut in inferiori Germania, nihil eis per hoc Decretum derogatum est: etiam si hoc illi faciant in Ecclesijs, in quibus nihil statutum est in eorum fundatione: dummodo tamen hoc alias eis legitime conveniat, ita ut hoc non dependeat ab aliquo Iure patronatus quod Decret. Concil. sublatum sit, & pro ut disponitur c. 13. sess. 7. c. 13. sess. 24. & c. 9. sess. 25. de Reform.

An aliquo obtinente beneficium vigore presentationis factae obtinente legitimum ius presentandi, & non sequuta postea institutione per tunc temporis Episcopum, nec demonstratione contra voluntatis eiusdem, declarandum sit per Ordinarium successorem presentationem praeteritam esse nullam, iuxta Concil. Tridentinum hic & sess. 25. c. 9. & pro ut videtur disponere c. illud, &c. praesentat.

de iur. patr. An verò declarandum sit tam presentatum, quam presentantem in excommunicationem incidere, prout disponit *c. praterea, extr. de iure patronat. & can. si quis deinceps, 16. qu. 7. cum aliquot seq.* Congregatio non derogat *d. c. praterea*, & alijs similibus; sed quæ in hac materia disponit, voluit reddere iuri communi.

Dubitatum quoque fuit, quid iuris sit illis, qui presentati & instituti fuerunt, sed non habent Bullas? Responsum est ab eadem Congregatione, sufficere, si aliunde legitime constat de dicta tali institutione: nisi tamen instituti obligati fuissent expedire Bullas Apostolicas; tunc enim obstaret illis Bulla Iulij edita aduersus eos qui possessiones beneficiorum adipiscuntur, non expeditis omnibus.

Quærebatur, An presentationes quæ factæ fuerunt per Episcopum coram inferiori, scilicet Capitulo Collegiate eiusdem Ecclesie, ex consuetudine, siue ex privilegio; deinde factæ coram Ordinario, sint dicendæ continuatæ prout Concilium requirit *c. 9. sess. 25. attentò maxime*, quod quadam promissio inter utrosque interponitur, scilicet, resignatio causa permutationis in Curia factæ, eum derogatione tamen dicti Iuris patronatus? Congregatio Concilij, (vt constat ex litteris Illustrissimi & Reuerendissimi S. Sixti datis die 4. Februa. 1581.) censuit, si ante Concilium presentationes factæ sint, validas esse, siue ex privilegio, siue ex consuetudine; secus si post Concilium: quod quidem in hoc cap. 13. sustulit privilegium, non autem fundationem.

Rursum quærebatur, An mortuo Episcopo Vicarius generalis, Sede vacante, nullum ad hoc habens speciale mandatum, potuerit institueri eius litteris? In vna Placentinensium fuit rescriptum, Congregationem Concilij declarasse Vicarium id minime potuisse: quod nota, quia est contra ea, quæ scripsit Pavinus in suo tractatu.

Fuit etiam dubitatum, quid iuris sit illis, qui nullum certum habent beneficium, sed solum iure legati relictum fuit à quibusdam vt certæ in hebdomada missæ celebrentur, & eorum heredes faciant electionem Sacerdotum qui huiusmodi legato satisfaciant? Responsum fuit à Congregatione, satis esse, si prædicti heredes eligerent Sacerdotem aliquem ex approbatis ab Ordinario.

Præterea fuit dubitatum, præsupposito quod aliqui de prædictis inciderent, in censuram, vt dict. cap. *praterea*, an celebrando facti sint irregulares, indigeantque propterea Apostolica dispensatione? Respondit Congregatio, illud *c. praterea, extr. de iure patronatus*, non excommunicare ipso iure, sed dicere excommunicandos esse: quod etiam gloss. *ibi, vers. communionem priuetur*, annotauit: ideo si quis in specie fuit ob causam ab Ordinario excommunicatus, & postea celebrauit, certum est, eum incidisse in irregularitatem, ac ideo dispensatione egere. Est etiam animaduertendum ad eos qui Laicorum electioni consenserunt, quia hos ex eo solo creditur fuisse factos irregulares, gloss. *d. c. praterea*.

Concil. Triu.
declara.
neat. in
v. c. c.

Vltimò dubitatum fuit, An tolerantia Episcoporum, qui pro tempore fuerunt, & ignorantia, præteritos excuset, maximè cum illa beneficia sunt valde tenuia? Responsum fuit à Sacra Congregatione neutrum excusare. Conquerenti autem Episcopo Lucensi, suos Canonicos obtinere beneficia, nec expedire Bullas, visum est respondendum, vt priuet eos, qui ita obtinent, adhibitis Vicarijs, qui iurant, vsque dum admonitus Sanctissimus providere possit.

Qui pacificè per triennium aliquod beneficium possedit, non tenetur ostendere titulum, vel docere de titulo. Ita Sacra Congregatio censuit Anno 1588.

Vide etiam de possessione triennali *Seff. 7. c. 8. In fin.*

REMISSIONES.

Nisi Episcopo &c. Vide Rot. nouam dec. de iure patronatus de iure patron. verbo Competens, n. 64. cum seqq.

CAPVT XIV.

Tractandum de missa, ordine, & reformatione.

Declarat præterea sancta Synodus, in futura Sessione quam ad xxv. diem Ianuar. subsequentis anni d. lxx. habendam esse iam decreuit; vnà cum Sacramentum Missæ agendum, & tractandum etiam esse de Sacramentum Ordinis, & prosequendam esse materiam reformationis.

SESSIO XV.

QUÆ EST QUINTA

SVB IVLIO III. PONT. MAX.

CELEBRATA DIE. XXV. IAN.

M. D. LXX.

Decretum prorogationis Sessionis.

Cum ex eo, quod proximis Sessionibus decretum fuit, sancta hæc & vniuersalis Synodus per hos dies accuratissimè diligentissimeque tractauerit ea quæ ad sanctissimum Sacramentum sacrificium, & ad Sacramentum